



PARAULES DE VIDA

Començar de nou

El ritme de treball i el calendari escolar ens porten a viure l'inici del mes de setembre com un nou començament de la vida ordinària en les nostres parròquies. Dins de pocs dies els xiquets i joves tornaran als seus centres d'estudi i tots anirem recuperant, a poc a poc, el ritme que ve marcat pel treball i les ocupacions de cada dia. És important que visquem aquest moment amb la il·lusió de qui té davant una oportunitat nova per a treballar a l'Església, i amb el desig de créixer i d'avançar en el camí de la fe.

El temps de l'estiu, encara que no ha de suposar una interrupció en la vida cristiana, sí que marca un ritme diferent en les activitats que s'organitzen en les parròquies. Ara és el moment en el qual també la vida torna a la normalitat: comença de nou a organitzar-se la catequesi, i els diferents grups i associacions recuperen el ritme habitual de reunions i d'activitats. És fonamental que tots els qui tenim un compromís en l'Església, visquem aquest moment amb el desig positiu de començar de nou el servei eclesial i preparar-nos per a realitzar millor la nostra missió. Us convido a no acontentar-nos en repetir rutinàriament el que hem fet altres anys, sinó que ens esforcem per preparar-nos més per a realitzar millor el nostre treball a l'Església.

La diòcesi ofereix un calendari d'activitats dirigides a tots (catequistes, voluntaris de Càri-



tas, col·laboradors en la pastoral familiar, laics, sacerdots, etc...), que ens poden ajudar a intensificar la nostra formació i a créixer en la vida espiritual. Us convido a què, en la mesura que us ho permeten les vostres obligacions laborals i familiars, feu un xicotet esforç per participar en elles. Això és el signe més clar de què vivim la nostra missió des de la convicció que el

que fem és important per a l'Església i, per això, ens volem preparar per a realitzar-la millor. A les dificultats que estem vivint en aquests temps per a l'anunci de l'Evangelí, únicament podrem respondre adequadament amb una millor preparació.

Com tots sabeu, aquest curs és el segon en la posada en pràctica de les *orientacions pastorals per a créixer en la comunió diocesana*, que vam començar a aplicar el curs passat. Entre els objectius que s'indiquen en aquest xicotet pla de pastoral hi ha un en el qual us convido a centrar-nos aquest any. Em refereixo a la necessitat de potenciar i reforçar aquelles realitats pastorals i activitats eclesials que serveixen a la transmissió de la fe als xiquets i els joves: la catequesi que acompanya la recepció dels sagraments de la iniciació cristiana; la pastoral juvenil en els grups parroquials i en els col·legis, especialment aquells que són de titularitat eclesial; tot allò que tinga com a objectiu la implicació de la família en la transmissió de la fe als fills, com convidar als pares a inscriure'ls en l'assignatura de religió en els seus centres educatius, i a implicar-se més en els processos catequètics i que coneguen la vida eclesial des de dins.

Us desitjo que comenceu aquest nou curs amb il·lusió i esperança.

† **Enrique Benavent Vidal**
Bisbe de Tortosa

APUNTS PER A L'ANÀLISI

UN MAR D'EMOCIONS

L'agraïment, la consciència del do (i II)

Agrair és un acte de consciència. Comença quan un s'adona que podria no ser-hi, quan un pren consciència del valor que tenen els altres, de la necessitat que té dels altres per seguir vivint. Agrair és l'art de donar gràcies. Es poden donar amb els ulls, amb les mans, amb el bes, amb l'abraçada. Es poden donar per carta, també per email. La qüestió és donar-los cercant cadascú la via que li és més pròpia.

El do rebut generosament estimula el sentiment d'agraïment. Cal, però, arribar a temps. De no res serveix agrair quan el donant ja no ho pot escoltar. És un acte estèril. Cal arribar a temps, dir-li obertament, reconèixer el do que t'ha donat.

El principal obstacle a l'agraïment és la inconsciència. Tot comença i tot acaba amb un acte de consciència. Tenir consciència és adonar-se dels dons rebuts. Només el qui s'adona de tot el que hi ha i de tot el que ha rebut generosament de la natura, dels seus pares, dels mestres, del cercle de persones que l'envolten, pot practicar l'agraïment. El segon obstacle és l'autosuficiència, aquesta estulta creença que consisteix en creure que tot és mèrit propi, que res no m'ha estat regalat, que no es deu res a ningú. L'estult arriba a creure's que el mateix acte d'existir és un mèrit, una conquesta; quan, de fet, és el do més gran.

Tot ens ha estat donat. Qui té consciència del do integral, practica un agrair integral. No li costa agrair;

no ho interpreta com un acte d'humiliació; ho interpreta com un acte de justícia i de reconeixement.

Hi som. Podríem no ser-hi. Ningú no ha escollit la seva natura, els talents amagats que hi ha en ell. Hi ha el do material; però també el do immaterial. No podem tornar als pares el que ens han donat, la mateixa existència, però podem ser agraïts amb ells. No podem tornar als mestres, la saviesa que ens han transmès, però podem comunicar el que hem après als qui vénen després de nosaltres.

El millor agrair és donar-se; és treballar el do rebut per oferir-lo al món.

Francesc Torralba
Doctor en Teologia

PALABRAS DE VIDA

Comenzar de nuevo

El ritmo de trabajo y el calendario escolar nos llevan a vivir el inicio del mes de septiembre como un nuevo comienzo de la vida ordinaria en nuestras parroquias. Dentro de pocos días los niños y jóvenes volverán a sus centros de estudio y todos recuperaremos, poco a poco, el ritmo que viene marcado por el trabajo y las ocupaciones de cada día. Es importante que vivamos este momento con la ilusión de quien está ante una oportunidad nueva para trabajar en la Iglesia, y con el deseo de crecer y de avanzar en el camino de la fe.

El tiempo del verano, aunque no debe suponer una interrupción en la vida cristiana, sí que marca un ritmo distinto en las actividades que se organizan en las parroquias. Ahora es el momento en el que también la vida vuelve a la normalidad: comienza de nuevo a organizarse la catequesis, y los distintos grupos y asociaciones recuperan el ritmo habitual de reuniones y de actividades. Es fundamental que todos los que tenemos un compromiso en la Iglesia, vivamos este momento con el deseo positivo de comenzar de nuevo el servicio eclesial y prepararnos para realizar mejor nuestra misión. Os invito a no contentarnos en repetir rutinariamente lo que hemos hecho otros años, sino que nos esforcemos por prepararnos más para realizar mejor nuestro trabajo en la Iglesia.

La diócesis ofrece un calendario de actividades dirigidas a todos (catequistas, voluntarios de Cáritas, colaboradores en la pastoral familiar, laicos, sacerdotes, etc...), que pueden ayudarnos a intensificar nuestra formación y a crecer en nuestra vida espiritual. Os invito a que, en la medida que os lo permitan vuestras obligaciones laborales y familiares, hagáis un pequeño esfuerzo por participar en ellas. Eso es el signo más claro de que vivimos nuestra misión desde la convicción de que lo que hacemos es importante para la Iglesia y, por ello, nos queremos preparar para realizarla mejor. A las dificultades que estamos viviendo en estos tiempos para el anuncio del Evangelio, únicamente podremos responder adecuadamente con una mejor preparación.

Como todos sabéis, este curso es el segundo en la puesta en práctica de las *orientaciones pastorales para crecer en la comunión diocesana*, que comenzamos a aplicar el curso pasado. Entre los objetivos que se indican en este pequeño plan de pastoral hay uno en el que os invito a centrarnos este año. Me refiero a la necesidad de potenciar y reforzar aquellas realidades pastorales y actividades eclesiales que sirven a la transmisión de la fe a los niños y los jóvenes: la catequesis que acompaña la recepción de los sacramentos de la iniciación cristiana; la pastoral juvenil en los grupos parroquiales y en los colegios, especialmente aquellos que son de titularidad eclesial; todo aquello que tenga como objetivo la implicación de la familia en la transmisión de la fe a los hijos, como invitar a los padres a inscribirlos en la asignatura de religión en sus centros educativos, y implicarse más en los procesos catequéticos y que conozcan la vida eclesial desde dentro.

Os deseo que empecéis este nuevo curso con ilusión y esperanza.

† **Enrique Benavent Vidal**
Obispo de Tortosa

Trobada de germanor a la Casa d'Acollida de Tortosa

El dissabte 9 de juny ens vam reunir a la Casa d'Acollida quaranta-dues persones per compartir un dia de germanor amb les tres religioses Filles de la Caritat de Sant Vicenç de Paül que porten la Casa i els col·laboradors en aquesta obra de caritat organitzada en el si de l'Església, fent palesa la seua acció i dimensió caritativa.

S'inicià la jornada amb unes paraules de salutació de la Gna. Mercè. Ens anuncià que tot seguit rebriem una visita molt peculiar. I de sobte aparegueren sant Vicenç de Paül i santa Lluïsa de Marillac, representats per la Gna. Dolors i la Gna. Ma Teresa, respectivament; explicant-nos alguns trets de la seva vida i obra.

A continuació ens parlà el Sr. Lluís Lamote, director de la Casa d'Acollida, remarcant i constatant que, al juny de 2018, l'obra d'atenció i ajuda de les Filles de la Caritat encara continua activa en l'atenció als més pobres d'entre els pobres. Així ho diuen aquests serveis prestats per les germanes de la Casa d'Acollida durant l'any 2017: 566 esmorzars, 587 dinars, 496 persones es van beneficiar del servei de dutxes i 196 de la neteja de roba, 3.298 entrepans repartits, atenció a 572 transeünts i 403



bosses familiars de menjar. Comentà també la importància del voluntariat AIC organitzat per grups i que tant col·labora ajudant els més pobres i desvalguts de la societat.

Després del dinar de germanor s'organitzaren unes rifes en les que vam participar-hi tots els assistents. Finalment, després d'una bona sobretaula, algunes persones vam visitar el Convent de la Puríssima i altres ens vam anar acomiadant fins a la propera vegada que ens retrobarem.

Maria Joana Querol

Trobada de mestres i professors de Religió



El passat dissabte 9 de juny, uns seixanta mestres i professors de Religió s'aplegaven al Seminari Diocesà per tal celebrar la trobada de fi de curs. Una trobada que és un clàssic en la Delegació Diocesana d'Ensenyament i que serveix per a tenir una estona de formació i una altra per compartir els neguits i el futur, malauradament tan incert, de l'assignatura de Religió.

La trobada va començar amb la salutació del Sr. Bisbe, qui va engrescar a la feina que tots els mestres i professors realitzen dintre de l'aula, així com tam-

bé els va animar a continuar en aquesta tasca tan difícil, d'impartir una assignatura, moltes vegades no valorada suficientment i amb moltes dificultats per portar-la a terme.

En la trobada vam comptar amb la presència de Juanjo Fernández, formador de l'Escola Cristiana, que ens va presentar un tema molt interessant: la interioritat en la classe de Religió. Per mitjà de dinàmiques i de bons recursos, Juanjo Fernández va compartir amb els docents eines que sempre poden servir per despertar la interioritat dels infants i adolescents; una interioritat que els ha de portar a descobrir la presència de Déu en les seves vides.

En la part final de la jornada, el Sr. Bisbe va agrair el treball del Sr. Joan Maria Piñol; ell ha estat secretari de la Delegació d'Ensenyament durant molts anys i el passat mes de gener es va jubilar com a docent.

Mn. Tomàs Mor

TWITTER DEL PAPA FRANCESC

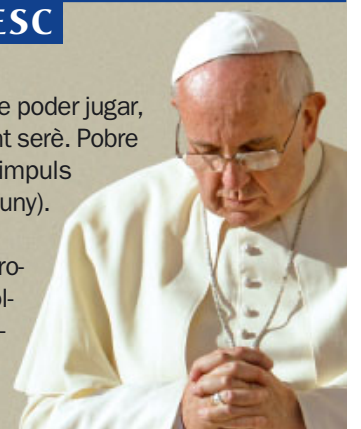


@Pontifex: «Maria és exactament com Déu vol la seva Església: Mare tendra, humil, pobre de coses i rica d'amor» (9 de juny).

@Pontifex: «En qualsevol circumstància, mireu de secundar la veu de l'Esperit Sant a través d'accions de bé concretes» (10 de juny).

@Pontifex: «Els infants han de poder jugar, estudiar i créixer en un ambient serè. Pobre d'aquell que sufoca en ells l'impuls joïós de l'esperança!» (12 de juny).

@Pontifex: «No us cansau de trobar Jesús a la pregària, escoltant la Paraula de Déu i participant en l'Eucaristia» (13 de juny).



Celebració de Santa Maria Rosa Molas a la Casa Mare

El 12 de juny es va celebrar, a la Casa Mare de les Germanes de Ntra. Sra. de la Consolació, la festa litúrgica de Santa Maria Rosa Molas, amb una solemne celebració eucarística presidida pel Sr. Bisbe Enrique Benavent, i concelebrada per un grup nombrós de sacerdots que van voler acompanyar en aquest dia a les comunitats religioses del Col·legi de Tortosa, de l'Hospital de Jesús i de la pròpia Casa Mare de la congregació.

Hi van participar els alumnes del Col·legi de Tortosa, un grup de residents de la Residència d'Ancians Sant Miquel Arcàngel, malalts i ancians de l'Hospital de la Santa Creu, i el grup de voluntaris de «Compartim», a més de nombrosos devots i amics de la Consolació, que tenen el goig de participar i donar gràcies per la vida de la santa.

En aquesta ocasió també van voler estar presents, l'alcalde de Tortosa i el president de l'EMD de Jesús acompanyats de diversos regidors, així com l'equip directiu de l'hospital.

Agraïm la col·laboració de tots els qui han acompanyat els diferents grups per facilitar la seva participació: tècnics, treballadora social, professors, ...

Ha estat la festa de la Mare Fundadora, a Jesús i Tortosa, on ella —com diu el cant— va arrelar. La Consolació que va germinar en aquestes terres tortosines està viva i la viu la «Família Consolació» que sent com a propi el carisma de Maria Rosa Molas.

Teresa Maria Masdeu



El monasterio de clarisas de Tortosa celebra la fiesta de San Antonio de Padua

El 13 de junio, fiesta de San Antonio de Padua, se celebró en el monasterio de vida contemplativa «Mare de Déu de les Neus» de Tortosa, una Eucaristía presidida por el Sr. Obispo, Mons. Enrique Benavent, y concelebrada por varios sacerdotes. Junto a la comunidad de las Hermanas Pobres de Santa Clara, asistieron un buen número de tortosinos colaboradores y amigos.



En el inicio de la celebración eucarística, nuestro obispo don Enrique bendijo las obras de reparación del tejado de la iglesia. Al final veneramos la reliquia del santo, mientras las hermanas clarisas cantaron «Quiero ser Señor, instrumento de tu paz.»

Luego nos invitaron a tomar unas pastas y unas bebidas y tuvimos ocasión de hablar con ellas en el claustro.

Maria Joana Querol

AGENDA



- **De l'1 al 9**, Catedral, a les 18.45 h, Missa i Novena a la Mare de Déu de la Cinta.
- **Dilluns 3**, Cinctorres, a les 11.45 h, 150 anys de la primera pedra de l'ermita de la Mare de Déu de Gràcia.
- **Dissabte 8**, Sorita, a les 10.15 h, representació, i a les 11 h, Missa, al Santuari de la Mare de Déu de la Balma.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA I SANTORAL

3. □ Dilluns (lit. hores: 2a setm.) [1C 2,1-5 / SI 118 / Lc 4,16-30]. Sant Gregori el Gran, papa (590-604) i doctor de l'Església, abans monjo, patró de la música; santa Basilissa, verge i màrtir; sant Simeó Estilita el Jove (521-597), monjo siríac.

4. ■ Dimarts [1C 2,10b-16 / SI 144 / Lc 4,31-37]. Mare de Déu de la Consolació (o de la Corretja); sant Moisès, alliberador del poble d'Israel; santa Rosa de Viterbo, verge; santa Rosalia de Palerm, verge; sant Bonifaci I, papa (romà, 418-422).

5. ■ Dimecres [1C 3,1-9 / SI 32 / Lc 4,38-44]. Santa Obdúlia, vg. i mr.; santa Teresa de Calcuta, fundadora de les Missioneres de la Caritat (MC).

6. ■ Dijous [1C 3,18-23 / SI 23 / Lc 5,1-11]. Sant Zacaries, profeta; sant Eleuteri, abat.

7. ■ Divendres [1C 4,1-5 / SI 36 / Lc 5,33-39]. Santa Regina, vg. i mr.; santa Judit, personatge bíblic; sant Albí, bisbe.

8. □ Dissabte [Mi 5,1-4a (o bé: Rm 8,28-30) / SI 12 / Mt 1,1-16. 18-23 (o bé més breu: Mt 1,18-23). Naixement de la Benaurada Verge Maria, festa de tradició oriental (s. V).

A *Urgell* (territori de Catalunya): Mare de Déu de Núria, patrona principal de la diòcesi; a *Urgell* (Principat d'Andorra): Mare de Déu de Meritxell, patrona principal d'Andorra; sant Adrià, soldat mr. a Nicomèdia (303); sant Sergi I papa (siríac, 687-701); santa Adela (s. XI), rel.

9. ■ Diumenge vinent, XXIII de durant l'any (lit. hores: 3a setm.) [Is 35,4-7a / SI 145 / Jm 2,1-5 / Mc 7,31-37]. Sant Pere Claver (Verdú, 1580 - Cartagena d'Índies, 1654), prev. jesuïta, apòstol dels esclaus a Colòmbia; Mare de Déu del Claustre (Solsona).

Diumenge XXII de durant l'any (B)

COMENTARI

El Senyor, el nostre Déu, és l'únic



El Deuteronomi testimonia la més autèntica tradició jueva amb el Credo monoteista: *ESCOLTA, Israel; el Senyor és el nostre Déu, el Senyor és l'ÚNIC* (Dt 6,4s).

L'obediència als Manaments del Senyor neix motivada per l'acció alliberadora de Déu en la seva història. Així la Llei no ve imposada des de fora sinó que arrela en l'agraïment *assenyat* i la llibertat *intel·ligent* d'un poble creient. *Si compliu els manaments del Senyor, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents.*

Més encara: *Entrareu al país que el Déu dels vostres pares us dona i en prendreu possessió.*

Quin Jaume és l'autor de la carta de sant Jaume? El títol «*servent de Déu i de Jesucrist*» i el fet d'escriure amb autoritat a l'Església universal (*les dotze tribus d'arreu del món 1,1*) fa pensar en el germà del Senyor, líder destacat de l'Església primera de Jerusalem.

L'element comú de les exhortacions és la preocupació perquè la fe no sigui només teòrica sinó pràctica, amb fets concrets en tots els camps de la vida.

La iniciativa amorosa amb què Déu fa *néixer a la vida* els seus fills no és força cega de *desigs que atreuen i se dueixen* (v. 14) sinó *do* que Déu decideix *lliurement*.

La resposta dels bons fills consistirà en *acollir amb docilitat la paraula plantada: una paraula que té el poder de salvar-vos*, sempre i quan *no us limiteu a escoltar-la* sinó que *la poseu en pràctica*.

La polèmica contra tot legalisme desconnectat de l'esperit, encetada pels profetes i refermada per Jesús, fou fidelment continuada per l'Església primera, en especial sant Pau. Les prescripcions levítiques sobre la *pureza ritual* (Lv 11-16) volien indicar a l'exterior la qualitat singular de tot allò —persones i objectes— que ha d'entrar en contacte amb Déu.

Però *res del que entra dins de l'home des de fora no el pot contaminar. Només allò que surt del cor de l'home el pot contaminar*: diu Jesús qualificant de comedians o *hipòcrites* els qui, *per mantenir les tradicions dels homes, abandonen els Manaments de Déu*. Està en joc la fidelitat a Déu que *en diverses ocasions i de moltes maneres antigament havia parlat als Pares per mitjà dels profetes; però ara ens ha parlat en la persona del Fill* (He 1,1).

Mn. José Luis Arín

▶ Lectura del Llibre del Deuteronomi (Dt 4,1-2.6-8)

Moisés digué al poble: «Ara, Israel, escolta els decrets i les prescripcions que avui us ensenyo, i compliu-los. Així viureu, entrareu al país que el Senyor, el Déu dels vostres pares, us dona, i en prendreu possessió. No afegiu res als manaments que jo us dono ni en tragueu res. Compliu els manaments del Senyor, el vostre Déu, que us dono avui. Guardeu-los i poseu-los en pràctica. Si ho feu així, tots els pobles us tindran per assenyats i molt intel·ligents: quan sentiran dir que heu rebut tots aquests decrets, diran: "Aquest poble és una nació assenyada i molt intel·ligent." I realment, quina és la nació que tingui els seus déus tan a prop, com el Senyor, el nostre Déu, és a prop nostre sempre que l'invocuem? I, quina és la nació, per gran que sigui, que tingui uns decrets i unes prescripcions tan justes com aquesta Llei que jo us he donat avui?».

▶ Salm responsorial (14)

R. *Senyor, ¿qui podrà estar-se a casa vostra?*

▶ Lectura de la carta de sant Jaume

(Jm 1,17-18.21b-22.27)

Germans meus estimats, tot el que rebem de bo, tot do perfecte, prové de dalt, baixa del pare dels estels. En ell, res no canvia, no hi ha ni ombra de variació. Ell ha decidit lliurement que la proclamació de la veritat ens fes néixer a la vida, perquè fóssim com un primer fruit de tot el que ha creat. Acolliu amb docilitat la paraula plantada en vosaltres. És una paraula que té el poder de salvar-vos. Però no us limiteu a escoltar-la, que us enganyàreu a vosaltres mateixos: l'heu de posar en pràctica. La religió pura i sense taca als ulls de Déu és que ajudeu els orfes i les viudes en les seves necessitats, i us guardeu nets de la malícia del món.

▶ Lectura de l'evangeli segons sant Marc

(Mc 7,1-8.14-15.21-23)

En aquell temps, els fariseus i alguns mestres de la Llei que venien de Jerusalem es reuniren entorn de Jesús i s'adonaren que alguns dels seus deixebles menjaven amb les mans impures, és a dir, sense haver fet la cerimònia de rentar-se-les. Cal saber que els fariseus, i en general tots els jueus, seguint la tradició que han rebut dels ancians, no mengen mai sense haver-se rentat les mans ritualment, i quan tornen del mercat no mengen sense haver-se banyat; i observen per tradició moltes pràctiques semblants, com és fer passar per l'aigua, vasos i gerros i atuells d'aram. Els fariseus, doncs, i els mestres de la Llei preguntaren a Jesús: «Per què els vostres deixebles no segueixen la tradició dels ancians i mengen amb les mans impures?» Jesús els respongué: «Isaïes tenia tota la raó quan va profetitzar de vosaltres, hipòcrites, tal com diu l'Esriptura: "Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor es manté lluny de mi. El culte que em dona és en va, les doctrines que ensenyen són preceptes humans". Vosaltres abandoneu els manaments de Déu per mantenir les tradicions dels homes.» Després cridà la gent i els deia: «Escolteu-me tots i enteneu bé això que us dic: Res del que entra dintre de l'home des de fora no el pot contaminar; només allò que surt de l'home, el pot contaminar, perquè de dins de l'home, és a dir, del seu cor, en surten els pensaments dolents que el porten a cometre fornicacions, robatoris, assassinats, adulteris, estafes, maldats, enganys, indecències, enveges, insults, arrogància, ximpleria: tot això dolent surt de dintre i és el que contamina l'home.»

▶ Lectura del Libro del Deuteronomio (Dt 4,1-2.6-8)

Moisés habló al pueblo, diciendo: «Ahora, Israel, escucha los mandatos y decretos que yo os enseño para que, cumpliéndolos, viváis y entréis a tomar posesión de la tierra que el Señor, Dios de vuestros padres, os va a dar. No añadáis nada a lo que yo os mando ni suprimáis nada; observaréis los preceptos del Señor, vuestro Dios, que yo os mando hoy. Observadlos y cumplidlos, pues esa es vuestra sabiduría y vuestra inteligencia a los ojos de los pueblos, los cuales, cuando tengan noticia de todos estos mandatos, dirán: "Ciertamente es un pueblo sabio e inteligente esta gran nación". Porque ¿dónde hay una nación tan grande que tenga unos dioses tan cercanos como el Señor, nuestro Dios, siempre que lo invocamos? Y ¿dónde hay otra nación tan grande que tenga unos mandatos y decretos tan justos como toda la ley que yo os propongo hoy?».

▶ Salmo responsorial (14)

R. *Señor, ¿quién puede hospedarse en tu tienda?*

▶ Lectura de la carta del apóstol Santiago

(Sant 1,17-18.21b-22.27)

Mis queridos hermanos: Todo buen regalo y todo don perfecto viene de arriba, procede del Padre de las luces, en el cual no hay ni alteración ni sobra de mutación. Por propia iniciativa nos engendró con la palabra de la verdad, para que seamos como una primicia de sus criaturas. Acoged con docilidad esa palabra, que ha sido injertada en vosotros y es capaz de salvar vuestras vidas. Poned en práctica la palabra y no os contentéis con oírla, engañándoos a vosotros mismos. La religiosidad auténtica e intachable a los ojos de Dios Padre es esta: atender a huérfanos y viudas en su aflicción y mantenerse incontaminado del mundo.

▶ Lectura del santo Evangelio según san Marcos

(Mc 7,1-8.14-15.21-23)

En aquel tiempo, se reunieron junto a Jesús los fariseos y algunos escribas venidos de Jerusalén; y vieron que algunos discípulos comían con manos impuras, es decir, sin lavarse las manos. (Pues los fariseos, como los demás judíos, no comen sin lavarse antes las manos, restregando bien, aferrándose a la tradición de sus mayores y al volver de la plaza no comen sin lavarse antes, y se aferran a otras muchas tradiciones, de lavar vasos, jarras y ollas).

Y los fariseos y los escribas le preguntaron: «¿Por qué no caminan tus discípulos según las tradiciones de los mayores y comen el pan con manos impuras?».

Él les contestó: «Bien profetizó Isaías de vosotros, hipócritas, como está escrito: "Este pueblo me honra con los labios, pero su corazón está lejos de mí. El culto que me dan está vacío, porque la doctrina que enseñan son preceptos humanos". Dejáis a un lado el mandamiento de Dios para aferraros a la tradición de los hombres».

Llamó Jesús de nuevo a la gente y les dijo: «Escuchad y entended todos: nada que entre de fuera puede hacer al hombre impuro; lo que sale de dentro es lo que hace impuro al hombre. Porque de dentro, del corazón del hombre, salen los pensamientos perversos, las fornicaciones, robos, homicidios, adulterios, codicias, malicias, fraudes, desenfreno, envidia, difamación, orgullo, frivolidad. Todas esas maldades salen de dentro y hacen al hombre impuro».